

PHỎNG VẤN VÀ TRẢ LỜI PHỎNG VẤN

I – BÀI TẬP

1. Hãy nêu một số tình huống và các hình thức phỏng vấn đã gặp trong cuộc sống.

2. Hãy xem xét văn bản sau và trả lời câu hỏi :

"Cậu bé trai bước đến gần một ông già có vẻ ngoài rất thông thái rồi ngược nhìn ông, nói : "Cháu biết ông là một người rất sáng suốt, uyên thâm. Ông có thể cho cháu biết về bí quyết của cuộc sống" được không ?

Ông già nhìn cậu bé, đáp : "Suốt đời mình, ông đã suy ngẫm rất nhiều về điều này và có thể nói gọn chỉ trong bốn từ.

Đầu tiên là *suy nghĩ*. Hãy nghĩ về những giá trị mà con sống vì chúng.

Thứ hai là *tự tin*. Hãy tin tưởng bản thân bằng cách dựa vào những giá trị con nghĩ rằng vì chúng mà con sẽ sống.

Thứ ba là *mơ ước*. Mơ ước những gì có thể thành hiện thực dựa vào sự tự tin và những giá trị mà ta sẽ theo đuổi trong cuộc sống.

Và cuối cùng là *dám làm*. Hãy dám thực hiện để biến ước mơ thành sự thật bằng chính niềm tin và giá trị của chúng ta".

Ông già đó chính là họa sĩ Oan-tơ Đi-xnây (Walter Elias Disney)".

(Theo *Quà tặng cuộc sống*,
NXB Trẻ Thành phố Hồ Chí Minh, 2004)

Câu hỏi :

- Vấn đề được phỏng vấn trong đoạn đối thoại trên là gì ?
 - Cách đặt câu hỏi của cậu bé đã đáp ứng được yêu cầu nào đối với người phỏng vấn ?
 - Nhận xét về cách trả lời của nhân vật ông già. Qua đó, anh (chị) thấy ông là người thế nào ?
 - Văn bản trên thực chất là một câu chuyện được viết dưới hình thức phỏng vấn. Hình thức này có tác dụng gì trong việc thể hiện ý nghĩa của câu chuyện ?
- 3.** Theo anh (chị), cách đặt câu hỏi phỏng vấn dưới đây đã đáp ứng được những yêu cầu trong phỏng vấn chưa ? Vì sao ?
- Bạn có cho rằng với học sinh hiện nay không chỉ học những kiến thức trong nhà trường mà còn phải tiếp thu những kiến thức ngoài xã hội không ?
 - Anh (chị) đã làm những gì để chuẩn bị cho SEA Games và có thể rút ra bài học gì từ những việc làm đó ?
 - Những thành tích mà bạn đạt được có phải chủ yếu là nhờ may mắn không ?
- 4.** Giả định anh (chị) là thành viên của đội bóng vừa đoạt chức vô địch trong cuộc thi giữa các trường Trung học phổ thông toàn thành phố, và được mời dự

cuộc giao lưu với "Câu lạc bộ những người hâm mộ" của học sinh nhà trường. Anh (chị) sẽ chuẩn bị những gì để tham dự và trả lời các câu hỏi phỏng vấn trong cuộc giao lưu ?

5. Theo anh (chị), phỏng vấn trong báo chí và phỏng vấn trong tuyển dụng giống và khác nhau như thế nào ?

6. Hãy sưu tầm trong sách báo một số bài phỏng vấn ở các dạng khác nhau và học tập cách trình bày một bài phỏng vấn.

II – GỢI Ý GIẢI BÀI TẬP

1. Có thể gặp rất nhiều tình huống phỏng vấn và trả lời phỏng vấn trong cuộc sống. Ví dụ :

– Có một ca sĩ đang được nhiều người yêu thích đến tham dự liên hoan văn nghệ do trường anh (chị) tổ chức. Giả định anh (chị) là người dẫn chương trình và muốn ca sĩ đó nói lên những tâm sự về cuộc sống và nghề nghiệp của mình.

– Trường anh (chị) có một học sinh vừa đoạt giải cao trong một cuộc thi quan trọng. Nhóm *Bút hoa* của bạn được phân công gặp gỡ trao đổi với bạn học sinh đó để đăng tin trong tạp san chuyên đề của trường.

– Địa phương anh (chị) sẽ diễn ra lễ hội văn hoá. Anh (chị) muốn được tuyển chọn vào đội hướng dẫn viên tình nguyện trong lễ hội. Anh (chị) sẽ tham dự vòng tuyển chọn bằng cách trực tiếp trả lời các câu hỏi mà ban tổ chức đặt ra.

2. Trong tình huống trên, cậu bé phỏng vấn ông già thông thái về bí quyết của cuộc sống. Có thể thấy câu hỏi của cậu bé không chỉ nhằm mục đích hỏi mà đã tỏ rõ sự hiểu biết và sự tin tưởng đối với ông già. Câu trả lời của ông già đã đáp ứng được những điều cậu bé mong đợi và tỏ rõ ông là người thông thái (có hiểu biết, kinh nghiệm sống và lòng yêu mến trẻ thơ). Cuộc phỏng vấn ngắn gọn nhưng đã thể hiện được rõ những yêu cầu của phỏng vấn và trả lời phỏng vấn, có tác dụng làm nổi rõ ý tưởng của câu chuyện.

3. Hãy phân tích kĩ để nhận ra những chỗ chưa ổn trong mỗi câu phỏng vấn. Ví dụ : với câu hỏi thứ nhất, không có ý nghĩa khai thác thông tin vì câu hỏi đã bao hàm câu trả lời.

4. Đây là tình huống đặt ra cho người được phỏng vấn. Có thể tham khảo những yêu cầu đối với người được phỏng vấn (trình bày trong sách giáo khoa) để sẵn sàng tham gia trả lời phỏng vấn. Đồng thời cần chú ý đến yêu cầu về giao tiếp trong phỏng vấn (trung thực, cởi mở, tôn trọng lẫn nhau, sẵn sàng hợp tác giao lưu).

5. Cũng là hình thức hỏi đáp với mục đích thu thập thông tin, tuy nhiên nếu phỏng vấn trong báo chí nhằm công bố, đăng tải những thông tin thu nhận được từ người được phỏng vấn thì phỏng vấn trong tuyển dụng sẽ sử dụng những thông tin thu nhận được để xem xét, đánh giá năng lực của người trả lời phỏng vấn, từ đó quyết định việc tuyển chọn.

6. Mỗi học sinh sưu tầm và trao đổi với các bạn trong lớp về những bài phỏng vấn đã sưu tầm.